

Memo

memonummer	1	
datum	4 mei 2021	
aan	5.1.2e	Fout! De documentvariabele ontbreekt.
van		Fout! De documentvariabele ontbreekt.
kopie	Fout! De documentvariabele ontbreekt.	Fout! De documentvariabele ontbreekt.
project	Veldweg 46 Doornspijk	
projectnr.	0468225.103	
betreft	Skal-certificering De Duinzoom B.V.	

De provincie Gelderland heeft het melkveebedrijf De Duinzoom B.V. te Doornspijk aangekocht. In totaal heeft het bedrijf ca. 200 hectare in eigendom. In de toekomst wil de provincie het melkveebedrijf met bijvoorbeeld ca. 100 hectare beschikbaar stellen als ruilobject voor een boer die elders in Gelderland uitgekocht dient te worden t.b.v. van natuur. De overige gronden kunnen worden geruild of worden separaat verkocht. De overdrachtsdatum van De Duinzoom B.V. naar de provincie Gelderland is 1 december 2021, de feitelijke levering van de grond vindt plaats op 31 december 2021. De Duinzoom B.V. heeft 171,5663 hectare in eigendom met een Skal-certificering. Deze memo is geschreven om inzicht te krijgen in hoe de Skal-certificering kan worden behouden, de eisen vanuit wet- en regelgeving en wat de vraag is naar Skal-gecertificeerde gronden. Skal is een afkorting voor Stichting Keur Alternatief voortgebrachte Landbouwproducten

Skal

Stichting Skal Biocontrole is een zelfstandig bestuursorgaan dat toezicht houdt op de biologische productie in Nederland. Skal is daartoe aangewezen door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Eind 2011 stonden ca. 3400 bedrijven onder toezicht van Skal: ruim 1600 landbouwbedrijven en 1800 levensmiddelenfabrikanten, importeurs, handels- en opslagbedrijven. Skal werd in 1985 opgericht onder de naam S.E.C. (Stichting Ekomerk Controle) en opereert sinds 1992 onder de naam Skal. Het kantoor is gevestigd te Zwolle. Het toezicht van Skal bestaat uit inspecties ter plekke van bedrijf en administratie, monsternames ter analyse, beoordeling leidend tot certificering dan wel het opleggen van sancties in geval van overtreding. Een Skal certificaat is een certificaat waar ieder bedrijf dat biologische producten produceert, verwerkt, verpakt, importeert, verhandelt of opslaat, over moet beschikken (met uitzondering van winkels die de producten direct aan de eindconsument verkopen, zoals supermarkten). Het verkrijgen van deze certificering verloopt via Stichting Skal.

Wet- en regelgeving

De regelgeving voor biologische productie bestaat uit Europese wetgeving, Nederlandse wetgeving en reglementen van Skal. Voor De Duinzoom B.V. is wet- en regelgeving die geldt voor grasland, gewassen en veehouderij relevant. De wet- en regelgeving is zeer uitgebreid, daarom wordt er in deze memo vooral ingegaan op de hoofdzaken.

Behouden Skal-certificering

Als een biologisch bedrijf (1) een perceel overneemt van een ander biologisch bedrijf (2), moet dit andere bedrijf (2) het perceel eerst afmelden bij Skal Biocontrole. Pas daarna kunnen zij het perceel aan het areaal van het biologische bedrijf (1) toevoegen. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is, dat het aan- en afmelden aaneensluitend moet plaatsvinden, anders verliest het perceel de bio-status. Gebeurt heraanmelden van een perceel binnen vijf jaar na afmelden, dan mag het eerste omschakeljaar de oogst niet gebruikt worden als veevoer.

Voor de provincie betekent dit dat de Skal-certificering rustende op de percelen van de Duinzoom op twee manieren behouden kan worden:

1. Op het moment van overdracht de grond direct verpachten/verkopen aan een Skal-gecertificeerd bedrijf. Op dat moment het perceel afmelden bij De Duinzoom B.V. en aanmelden bij het andere biologische bedrijf;

2. Een aparte B.V. oprichten waarin de Skal-gecertificeerde gronden worden ondergebracht. Er mag geen parallelproductie binnen een B.V. zijn waarin ook niet Skal-gecertificeerde gronden zijn ondergebracht.

Procedure aan-en afmelden van percelen

Percelen kunnen alleen worden aangemeld door de eigenaar, of als iemand een pachtcontract /grondgebruikersverklaring voor de percelen heeft. Percelen kunnen niet worden aangemeld door iemand met 'gewas op stam contract'. De aanvraag dient vergezeld te gaan van een perceelkaart, bijvoorbeeld van de RVO of gelijkwaardige kaart, zodat de inspecteur de percelen makkelijk kan vinden. Op de kaart staan tevens gegevens waarop de inspecteur zich kan oriënteren, bijvoorbeeld straatnamen, huisnummers en plaatsnamen.

Omschakelperiode van gewassen

Voor grasland is dit twee jaar. Een verkorte omschakelperiode is mogelijk indien 1. het perceel onder de SNL-certificering valt. 2. het perceel minimaal 3 jaar niet is bemest met niet-toegestane meststoffen en er geen gebruik is gemaakt van niet-toegestane gewasbeschermingsmiddelen. In een verklaring vermeldt de terreineigenaar tevens het nummer van het SNL-certificaat waaronder het perceel geregistreerd staat.

Overdracht biologisch landbouwbedrijf

Indien een biologisch gecertificeerd landbouwbedrijf overgedragen wordt aan een ander bedrijf dan dient hiervan een verklaring te worden opgesteld en opgestuurd naar Skal.

Gras- en bouwland

Voor wat betreft gras- en bouwland wordt er gebruik gemaakt van mest van biologisch gecertificeerde dieren. Per hectare mag maximaal 170 kg stikstof worden gebruikt. Als een bedrijf zowel biologische als gangbare productie heeft dan worden beide productie-eenheden goed van elkaar gescheiden. Goede scheidingen van gangbare en biologische percelen zijn bijvoorbeeld sloten, houtwallen, hagen, bloemenborders en andere bufferzones. Wat betreft gewasbescherming mogen deze niet worden gebruikt. Er is hierop een uitzondering als er toch ziekten en plagen de kop op steken, dan zijn aanvullend een aantal gewasbeschermingsmiddelen toegestaan.

Melkveehouderij

Voor specifiek de melkveehouderij geldt wet- en regelgeving voor diervoeding, diergezondheid, herkomst, huisvesting en weidegang.

Diervoeding

- Het diervoeder moet biologisch zijn
- Voer van percelen die in omschakeling zijn mag in bepaalde gevallen worden gevoerd
- Het rantsoen bestaat uit maximaal 40% krachtvoer
- 60% van het biologische voer komt van het eigen bedrijf

Diergezondheid

Er wordt gekozen voor sterke rundveerassen die geschikt zijn voor de biologische landbouw. Door goede voeding, verzorging en leefomstandigheden wordt de natuurlijke weerstand van de dieren versterkt. Er zijn eisen aan diergeneesmiddelen, het aantal behandelingen per jaar, onthoornen, castreren en aanbinden.

Herkomst

Runderen die aan worden gekocht moeten biologisch zijn. Als er onvoldoende biologische runderen beschikbaar zijn, mag met een ontheffing jaarlijks max. 10% van de aanwezige volwassen dieren worden aangevoerd. In een aantal uitzonderlijke situaties mogen meer gangbare dieren worden aangekocht.

Huisvesting en weidegang

Stallen en weilanden zijn zo ingericht dat de dieren zich zo natuurlijk mogelijk kunnen gedragen. De dieren kunnen altijd naar buiten, tenzij dit wordt verhinderd door bepaalde omstandigheden.

Voor biologische stallen gelden de volgende algemene eisen:

- De vloeren zijn vlak maar niet glad
- Voldoende daglicht
- Natuurlijke ventilatie
- 50% van het vloeroppervlak is dicht
- Voldoende schone en droge ligruimtes, die voldoende zijn ingestrooid met strooisel van natuurlijk materiaal.
- Gebruik van gangbaar strooisel is toegestaan. Als stro ook gebruikt wordt voor ruwvoer, is al het stro biologisch.

- Dieren worden niet vastgezet, tenzij dit voor de veiligheid van een enkel dier voor een zeer beperkte periode nodig is

De minimum oppervlaktes van de stallen per dier zijn:

Melkkoe	6 m ² per dier
Fokstier	10 m ² per dier
Rund tot 100kg	1,5 m ² per dier
Rund tot 200kg	2,5 m ² per dier
Rund tot 350kg	4 m ² per dier
Rund vanaf 350kg	5 m ² per dier en minstens 1 m ² per 100kg

Vraag naar Skal-gecertificeerde gronden

Volgens de Europese Commissie zou op een kwart van de Europese landbouwgrond biologisch moeten worden geboerd in 2030. In de periode 2023 tot 2027 wordt 38- tot 58 miljard euro gereserveerd voor ecologische programma's die onder meer tot doel hebben biologische landbouw te stimuleren. (Dinther, 2021)

De belangstelling van melkveehouders om biologisch te gaan produceren, leeft op. De markt voor biologische melk biedt ruimte aan enkele tientallen omschakelaars per jaar. De beschikbaarheid van grond en de afzetmogelijkheden voor biologische melk vormen de grootste struikelblokken voor melkveehouders die omschakeling overwegen. Niet alle marktpartijen bieden ruimte aan omschakelende melkveehouders. Zo heeft Friesland Campina aangegeven er in 2020 nog geen nieuwe biologische melkveehouders bij te nemen. Veel melkveehouders die biologisch overwegen, hebben geen groot bedrijf, constateert de heer Kees Water van adviesbureau Ekopart. Minder melk produceren is voor hen geen optie. Dus hebben ze extra grond nodig als ze nu intensief zijn. Mogelijkheden voor extra grond zijn er niet altijd. (Swormink, 2020)

Volgens Bionext, de ketenorganisatie voor biologische landbouw, heeft Skal-gecertificeerde grond alleen waarde voor een boer die Skal-gecertificeerd is, dus biologische boer is en ook een biologische melkprijs ontvangt. De markt voor biologische zuivel is flink aan het groeien, dus animo om om te schakelen is er wel. Voor omschakelaars zijn Skal-gecertificeerde grond ook interessant. Maar het kan natuurlijk dat in de buurt van De Duinzoom B.V. net geen bio-boer is die de grond wil of kan beheren.

Als niet-bio boer heb je niets aan de certificering, want dan mag je er geen kunstmest of gewasbescherming op gebruiken, en er mag alleen biologische mest op van een biologisch bedrijf. In de gangbare melkprijs krijg je daar niets voor, dus voor niet-bio boeren is het financieel niet aantrekkelijk.

Het verschil in gangbare garantieprijs en biologische garantieprijs van Friesland Campina is in april 2021 €11,25 per 100kg. De garantieprijs is €37,50 per 100kg en de biologische garantieprijs is € 48,75 per 100kg.

Garantieprijs FrieslandCampina stijgen met 25 cent

■ garantieprijs ■ biologische garantieprijs

In euro's per 100 kilo

